

A Fővárosi Ítéltábla a Kummer Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Tálosi Adrienn ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2018. március 22. napján kelt 25.P.24.715/2017/5. számú ítélete ellen az alperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperes által fizetendő sérelemdíj összegét 500.000 (Ötszázezer) forintra és annak az elsőfokú bíróság által megállapított késedelmi kamataira leszállítja. Mellőzi az alperesnek a felperes számára bocsánatkérésre kötelező rendelkezését.

Egyebekben a per főtárgya tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 44.600 (Negyvennégyezer-hatszáz) forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltséget, továbbá a Magyar Allamnak külön felhívásra 83.300 (Nyolcvanháromezer-háromszáz) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy a Magyar Államnak külön felhívásra fizessen meg 14.700 (Tizennégyezer-hétszáz) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az általa üzemeltetett ... internetes hírportálon ... napján közzétett „...” című cikkében valótlanul állította, hogy lefejtelt egy rendőrt a felperes, valamint azt, hogy ... szövetségi kapitány hazazavarta a magyar ... válogatott edzőtáborából, mert iszákosan jelent ott meg.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül a fenti jogsértésért való sajnálkozását magánlevélben fejezze ki a felperes számára bocsánatot kérve tőle. Feljogosította a felperest e levél nyilvánosságra hozatalára.

Kötelezte továbbá az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 700.000 forintot, valamint ezen összeg után ... napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján

érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, valamint 82.550 forint perköltséget.

Megállapította, hogy a le nem rótt 78.000 forint illetéket az alperes köteles az államnak külön felhívásra megfizetni.

Ítéletének indokolásában idézte a Ptk. 2:43. § (1) bekezdés d) pontját, 2:45. § (2) bekezdését, utalt a Pp. 206. § (1) bekezdésére, 164. § (1) bekezdésére, 163. § (2) bekezdésére, a Ptk. 1:4. § (1) bekezdésére, 2:51. § (1) bekezdés a) pontjára, 2:51. § (1) bekezdés c) pontjára, 2:52. §-ára, az Smtv. 13. §-ára, a Ptk. 6:532. §-ára és 6:48. § (1) bekezdésére.

Tényként rögzítette, hogy a felperest a ... Bíróság ... számú ítéletével felmentette a hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt emelt vád alól, az ítéleti tényállásban az került megállapításra, hogy amikor az I. rendű vádlott (a felperes) kezét hátrafelé húzta a bilincselés befejezése céljából, „az ittas állapotban lévő felperes neve egyensúlyából kibillent, melynek következtében feje véletlenül ... rendőrmester arcához ért”.

Az alperes maga hivatkozott arra, hogy a Budapesti Nyomozó Ügyészség ... napján emelt vádat a felperessel szemben. A cikk szerzőjétől - a Ptk.-ban írt általános magatartási zsinórmérték alapján - 2017 decemberében elvárható lett volna, hogy utánajárjon, hogy a felperes elleni büntetőeljárás milyen szakaszban van, született-e már akár elsőfokú, akár jogerős ítélet. Az Smtv. 13. §-a értelmében az alperesnek kötelessége a kiegyensúlyozott tájékoztatás, ami azt jelenti, hogy ha egy büntetőeljárásról tájékoztatást nyújt a nyilvánosság számára, úgy az ezt követő ítélethozatalról is megfelelően tudósítania kell. A 36/1994. (VI. 24.) AB határozatban foglaltak alapján utalt arra, miszerint a személyiségi jog megsértése megállapítható, ha a tényt állító azért nem tudott a tényállítása valótlanágáról, mert a hivatása, vagy foglalkozása alapján rá irányadó szabályok szerinti - az adott állítás tárgyára, a közlés eszközére és címzettjeire tekintettel elvárható - figyelmet, vagy körültekintést elmulasztotta. Amennyiben az alperes a büntetőeljárás eredményének utánajárt volna, úgy tudomást szerezhetett volna a felmentő ítélet tartalmáról.

Tényként rögzítette továbbá, hogy ... a perbeli időpontban nem volt a magyar ... válogatott szövetségi kapitánya, ezt a posztot ... és ... között töltötte be. Az időpontot tekintve nyilvánvalóan tévedést tartalmazott az írás, hiszen a hír forrásaként megjelölt ...-cikk is ...-ben jelent meg, és az edzőtáborral kapcsolatos eset már abban is múltbéli eseményként került felemlítésre. Ez utóbbi írás nem az alperes által önkényesen értelmezett tartalommal bír, csupán arról ír, hogy a felperes a korábbi szövetségi kapitányt, ... - családi problémák miatti - illuminált állapotban kereste fel. A felperes által e körben előadottakat az alperes nem vitatta.

Mindezekre tekintettel a jóhírnév védelméhez való jog megsértését megállapította, egyidejűleg az alperest elégtétel adására kötelezte.

A sérelemdíj vonatkozásában utalt a Fővárosi Ítéletábrla Polgári Kollégiumának 1/2013. (VI. 17.) számú határozatával elfogadott kollégiumi véleménye 7. pontjára. A sérelemdíj összecszerúsége körében figyelemmel volt egyrészt arra, hogy az alperes által üzemeltetett hírportálon egy hivatásszerűen újságírással foglalkozó személytől fokozottabb körültekintés és figyelem várható el egy-egy cikk elkészítésekor. Kiemelten értékelte, hogy a felperes jelenleg is ...edzőként dolgozik, a sérelmezett tényállítások pedig alkalmasak lehetnek arra, hogy a felé fennálló bizalmat megingassák. Figyelembe vette azt is, hogy az alperes a felperesre vonatkozóan bűncselekmény elkövetését állította valótlanul, amely különösen alkalmas a korábban kialakult társadalmi kép rombolására. Figyelemmel volt továbbá a sérelemdíj, mint jogintézmény céljára is, mely szerint a sérelemdíj összegének alkalmasnak kell lennie egyrészt a sértettet ért nem vagyoni sérelem kompenzálására, másrészt a jogsértéstől visszatartó, preventív hatás kifejtésére is.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

Az ítélettel szemben az alperes élt fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatását, elsődlegesen a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan a sérelemdíj összegének leszállítását, mindkét esetben a felperes perköltségben marasztalását indítványozta.

Előadása szerint az elsőfokú bíróság az ítéletét egy olyan iratra alapította, amelyet a felperes a tárgyaláson csupán felmutatott, azt azonban a Pp. szabályainak megfelelően nem nyújtotta be, így az periratnak nem minősíthető.

A felperes nem annak állítását sérelmezte, hogy elítélték, mert lefejtett egy rendőrt, hanem a lefejelés tényét vitatta. Így lényegtelen az, hogy a felperest elítélték-e, vagy sem. Az tény marad, hogy a felperes feje egy rendőr arcához ért.

Amennyiben ez a szituáció jelentéktelen lett volna, nyilvánvalóan nem indul nyomozás, nem emelnek vádat és nem folytatnak le büntetőeljárást a felperessel szemben.

A büntetőeljárás eredménye irreleváns, hiszen a cikk a büntetőeljárásról nem tett említést. Felróhatóság részéről abban az esetben lett volna megállapítható, ha arra utal az írásban, hogy a felperes ellen hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt vádat emeltek, de elmulasztja a tájékoztatást az eljárás eredményéről. Ilyen azonban nem történt, azt pedig, hogy a felperes feje a rendőr arcához ért, senki nem vitatta. Így az a közlés, hogy a felperes lefejtett egy rendőrt, kellő alappal rendelkezik.

Annak, hogy a cikk milyen időszakra datálta a felperes iszákos megjelenését, nem lehet személyiségi jogi következménye. Azt a körülményt, hogy a felperes ittasan jelent meg a válogatott edzőtáborában, az elsőfokú eljárás során igazolta, ezzel szemben a felperes előadása semmilyen bizonyító erővel nem bírhat.

A sérelemdíjösszegezés körében az elsőfokú bíróság helytelenül állapította meg a felróhatóságát és annak ellenére, hogy hivatkozott arra, miszerint a hátrány köztudomású tényként való elfogadása esetén is bizonyítás szükséges, azt a felperestől nem követelte meg.

Mindkét közlés többször bejárta a hazai sajtót, ezen körülmények közismertek a felperes vonatkozásában. A felperes nem igazolta, hogy valaha is fellépett volna ezekkel az állításokkal szemben. A történetek egyszerű felelevenítése nem okozhatott a felperesnek személyiségi jogi sérelmet, különösen nem olyan mértékben, amelyek alapján az elsőfokú eljárásban megítélt, rendkívül eltúlzott mértékű sérelemdíjra lenne jogosult.

Rámutatott arra, hogy a bírói gyakorlat töretlen abban, hogy az elégtételadás keretében bocsánatkérésre nem kötelezhető, az elsőfokú bíróság jogsértő módon túlterjeszkedett a jogintézmény keretein.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, az alperes perköltségben marasztalását indítványozta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a felek perbeli előadásait, a rendelkezésre álló bizonyítékokat helyesen mérlegelte, így sem a jogsértés megállapítása, sem a jogkövetkezmények alkalmazása, különösen a sérelemdíj mértéke vonatkozásában nem jogszabálysértő az elsőfokú ítélet.

Lefejelni valakit csak szándékosan lehet, az alperesi írás szövegkörnyezetéből ugyanakkor nem az tűnik ki, hogy azt akarta az olvasóival közölni, hogy véletlen esetről van szó. Jogerős büntető ítélettel igazolta, hogy a „lefejelés” nem igaz. Az alperes nem vitatta, hogy az eset az általa elmondottak és a büntetőbíróság ítéletében megállapítottak szerint történt.

Az alperes fellebbezésében egyik kifogásolt közlés vonatkozásában sem hozott fel olyan körülményt, amelyet az elsőfokú bíróság nem értékelt és nem bíralt el.

A másodikként sérelmezett közlés helyes értelmezése - a PK 12. számú állásfoglalásban foglaltakra is tekintettel - az, hogy meghívót kapott a szövetségi kapitánytól a válogatott edzőtáborába, és

miután ott „iszákosan” jelent meg, onnan haza kellett őt küldeni. Ez nem igaz, az alperesi írás durva valótlanságokat állít.

A megítélt sérelemdíj összege nem eltúlzott, sőt „kifejezetten mértéktartó”, az elsőfokú bíróság ebben a körben minden lényeges szempontot értékelt, az értékelés minden aspektusa helytálló, részletesen indokolt.

Az alperes fellebbezése részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított érdemi döntésével és levont jogi következtetéseivel azonban a Fővárosi Ítéltábla nem teljes mértékben értett egyet, ezért az első fokon hozott határozatot a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásánál irányadó jogszabályi előírásokat teljes körűen ismertette, azokat a másodfokú bíróság nem ismétli meg.

Az első fokon eljáró bíróság a jogsértés megtörténtét mindkét sérelmezett közlés vonatkozásában jogszerűen állapította meg, ebben a körben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének indokolására visszautal.

Az alperesi írás az elsőként sérelmezett közléssel tényként állította, hogy a felperes lefejtelt egy rendőrt. Egy ilyen cselekmény leírása az átlagolvasó felé azt közvetíti, hogy a felperes bűncselekményt, hivatalos személy elleni erőszak büntetettét követte el. Ezen állítás valóságát - a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglaltaknak, és a PK 14. számú állásfoglalásban írtaknak megfelelően - az alperesnek kellett bizonyítania, ezen kötelezettségének azonban nem tett eleget.

Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá arra, hogy a ... Bíróság ... számú ítéletével a felperest a hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt emelt vád alól felmentette, az ítélet ...-án jogerőre emelkedett.

Az alperes ezen ítélet meghozatalát követően - a felperessel szembeni ... vádemelés ismeretében - jelentette meg ... napján a sérelmezett közlést tartalmazó cikket anélkül azonban, hogy - a vádirat benyújtása óta eltelt hosszú időre is tekintettel - a büntetőeljárás lezárultának, az ezen eljárásban született ítélet tartalmának utánajárt volna.

Az alperesi hivatkozással ellentétben a büntetőeljárás eredménye nem irreleváns, hiszen a cikk a felperes terhére olyan, bűncselekmények minősülő magatartást tanúsított, amelyért büntetőjogi felelősségét nem állapították meg.

Nincs jelentősége annak sem, hogy a büntetőbíróság ítélete tényként állapította meg, hogy a felperes arca az intézkedő rendőr őrmester arcához ért. Az ítéleti tényállás ugyanis a „véletlenül” kifejezést is tartalmazza, az pedig, hogy valakinek az arca véletlenül az intézkedő rendőr arcához ér, nem azonos a rendőr lefejelésével, mint ahogyan önmagában a vádemelés ténye sem igazolja valamely bűncselekmény elkövetését. Ezek a körülmények a közlés valóságának ténybeli alapját nem igazolják.

A másodikként sérelmezett közlés vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla osztotta azt az alperesi álláspontot, hogy a történések időpontjában való tévedés lényegtelen. A felperes azonban nem ezt, hanem azt kifogásolta, hogy bármikor is ilyen esemény történt volna.

Előadása szerint nem volt kerettag, magánéleti válsága miatt nem hívták be a válogatottba. Utóbb azonban - az egyik kerettag sérülése miatt - a másodedző felhívta, hogy mégis vállalnia kellene a válogatottban való részvételt, meg kellene jelennie az edzőtáborban. A másodedzővel azt közölte, hogy alkoholt fogyasztott, nem tud elmenni, gépkocsit nem vezethet. Végül mégis elment a válogatott szálláshelyéül szolgáló budapesti szállodába, ahol ... megbeszélte a dolgot, és - bár marasztalták - a válogatottságot lemondta.

A perben nem a felperesnek kellett igazolnia azt, hogy az események a fentiek szerint történtek, hanem az alperesnek kellett bizonyítani állítása valóságát, azt, hogy a felperest a válogatott edzőtáborából - „iszákos” megjelenése miatt - haza zavarták.

Az alperes ezen kötelezettségének nem tett eleget. A ... - felperesre vonatkozó „...” című - írása a közlés valóságát nem igazolja, sőt a felperesi előadásban foglaltakat támasztja alá. A cikk szerint „A krónikák említést tesznek olyan esetről is, amikor ... - elsősorban a haverok invitálásának és családi problémák miatt elkeseredve - illuminált állapotban kereste fel ... szövetségi kapitányt a nemzeti válogatott edzőtáborában...”

A ... napilap írása nem állítja tehát, hogy a felperest ... hazazavarta volna, az csupán - a felperesi előadással egyezően - arra utal, hogy a felperes ittasan jelent meg a ... válogatott edzőtáborában.

A felperes által igényelt elégtételadás körében a Fővárosi Ítélet táblája az alábbiakra mutat rá.

Az elégtétel a személyiségi értékben okozott sérelem orvoslásának egyik legfontosabb eszköze, annak részben helyreállító, részben jóvátételi jellege van. A jogsértés elismerése önmagában nem elegendő az elégtételnnyújtáshoz. A fél által teljesített elégtételnek a jogsértés megállapításán túlmenően - erre irányuló igény esetén - bizonyos többletet is tartalmaznia kell, szükséges és lényegi elem az, hogy a jogsértő el is ítélje saját tettét, megbánást, sajnálkozást fejezzon ki, adott esetben bocsánatot kérjen a történetekért.

A bocsánatkérés és a sajnálkozás kifejezése között ugyan tartalmi különbség van, a perbeli esetben ugyanakkor indokolatlan, hogy az alperes sajnálkozása kifejezése mellett bocsánatot is kérjen. A kialakult bírói gyakorlatnak megfelel az olyan tartalmú kötelezés, hogy az alperes a jogsértésért sajnálkozását fejezze ki a felperes felé.

A sérelemdíj intézményének adott esetben kettős funkciója van: egyrészt a személyiségi jogi jogsértés vagyoni elégtétellel történő közvetett kompenzációját szolgálja, másrészt ugyanakkor - a hasonló jogsértések megelőzésének céljával - szankciós jelleggel is bír. Mértékének meghatározásánál a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése az eset körülményeinek vizsgálatát írja elő a bíróság számára. Az összecszerűség meghatározásánál különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és a környezetre gyakorolt hatására kell figyelemmel lenni.

Az elsőfokú bíróság a sérelemdíj összecszerűsége körében irányadó körülményeket megfelelően feltárta, a jogsértés súlyának értékelése körében ugyanakkor nem tulajdonított kellő jelentőséget annak, hogy a sérelmezett írás miről szól.

A cikk arról tesz említést, hogy - a nemrég megjelent önéletrajzi könyve kapcsán - a felperes és a könyv társszerzője, ... interjút adtak az ..., amelynek során a felperes számos „piálós sztorit” is felidézett.

A sérelmezett írás a felperes alkohollal való viszonyára kíván rámutatni és arra, hogy a „piálós sztorik”-kal előálló, politikusként is szerepet vállaló felperes történetei a ... által láttatni kívánt értelmiségi képet lerontják.

A felperes - a sérelmezett írásban foglaltak tanúsága szerint - a kiemelt interjúrészletekben az aktív ... eltöltött időszak italozásairól beszél. Azt a felperes sem vitatta, hogy az interjú során az alperesi újságcikkben leírtak elhangzottak, ezen közlések vonatkozásában személyiségvédelmi igényt sem terjesztett elő. Személyes meghallgatása során maga is elismerte, hogy a ... való találkozás alkalmával ittas állapotban volt. A büntetőeljárás során megállapított tényállás pedig azt is rögzíti, hogy a felperes ittas volt, amikor a feje véletlenül az intézkedő rendőr arcához ért.

A felperes társadalmi megítélését a sérelmezett közlések tehát nem az italozás, hanem a „lefejelés” és a „hazaküldés” okán érintik hátrányosan, a cikk egésze pedig nem ezen közlésekre, hanem a „piálós sztorik”-ra fókuszál, ezek között felsorakoztatva a sérelmezett eseteket.

Az elsőfokú bíróság által megítélt sérelemdíj összege - a fentieket meghaladóan - nem felel meg a hasonló ügyekben kialakult bírói gyakorlatnak, megítélt összegeknek sem.

A Fővárosi Ítéltábla megállapítása szerint a perbeli esetben - a feltárt körülmények alapján - 500.000 forint alkalmas és szükséges a felperest ért nem vagyoni sérelem kompenzálására.

Az alperes fellebbezése részben eredményre vezetett, ennek megfelelően a pernyertesség, pervesztesség aránya az elsőfokú eljárásban is módosult, az - mérlegeléssel - 85-15 %-ban állapítható meg az alperesre terhesebben.

Az alperes ezen arálynak megfelelően köteles a Pp. 239. §-a alapján a másodfokú eljárásban is alkalmazandó Pp. 81. § (1) bekezdése szerint a felperes részére első- és másodfokú perköltség megfizetésére. A felperes perköltsége jogi képviselője munkadíjából áll, annak összegét a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése, valamint 4/A. §-a alapján állapította meg.

A pernyertesség, pervesztesség arányában kötelesek a felek a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és fellebbezési illeték viselésére is.

A másodfokú bíróság észlelte ugyanakkor, hogy az első fokon eljáró bíróság a kereseti illeték összegét a jogszabályban előírtnál magasabb összegben állapította meg. Tekintettel arra, hogy a sérelemdíj iránti igény (700.000 forint), mint pertárgyérték alapján - az Itv. 39. § (1) bekezdésének és 42. §-ának megfelelően - számítandó kereseti illeték összege magasabb mint a jogsértés megállapítására és elégtétel adására irányuló kereset esetén az Itv. 39. § (3) bekezdés b) pontja alapján figyelembe veendő pertárgyérték (600.000 forint) alapján számítandó kereseti illeték mértéke, az illeték szempontjából az előbbi - és nem az együttes 1.300.000 forintot - kell figyelembe venni, így a feljegyzett kereseti illeték összege 42.000 forint, a feljegyzett fellebbezési illeték összege pedig 56.000 forint.

A kereseti és fellebbezési illeték viselésére vonatkozó rendelkezés a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2018. szeptember 13.

. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Kepesné dr. Bekő Borbála s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő